

Redegørelse om inspektion i Sparekassen Balling

Indledning

Finanstilsynet var i uge 4 og 5, 2024 på inspektion i Sparekassen Balling (sparekassen). Inspektionen var en ordinær inspektion, hvor de væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering.

Sammenfatning og risikovurdering

Sparekassen Balling er en mindre sparekasse med Salling, Skive og Holstebro-området samt omkringliggende kommuner som sit primære markedsområde. Herudover kan sparekassen have op til 30 pct. af sine kunder udenfor sit primære markedsområde, dog maksimalt 15 pct. af kunderne i vækstområder.

Sparekassen har ikke afgrænset sit geografiske markedsområde tilstrækkeligt klart, hvilket øger risikoen for, at sparekassen kommer til at påtage sig uønskede risici. Sparekassen har modtaget et påbud om at præcisere "omkringliggende kommuner" i afgrænsningen af det geografiske markedsområde i enten sin forretningsmodel eller kreditpolitikken.¹

Sparekassens største branche er landbrug med godt 15 pct. af de samlede udlån og garantier, hvilket er væsentligt over niveauet for tilsvarende institutter. Sparekassen er som følge heraf følsom overfor en negativ udvikling i landbruget, herunder mulige negative effekter af en ny CO₂e-afgift, hvilket sparekassen bør være særlig opmærksom på, herunder ved vurderingen af nedskrivninger og solvensbehov.

Sparekassens direktion bevilger de facto en del afvigelse fra kreditpolitikken på privatområdet, hvilket skyldes uklare retningslinjer for bevilling af afvigelse

¹Jf. ledelsesbekendtgørelsen § 3, stk. 1, nr. 1, jf. § 2, stk. 1, nr. 3 samt ledelsesbekendtgørelsens bilag 1, nr. 2, litra f, jf. ledelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1.

i kreditpolitikken. Sparekassen har derfor modtaget et påbud om at udbedre manglerne i kreditpolitikken for at sikre, at afvigelser fra kreditpolitikken bevilges af bestyrelsen.²

Sparekassen har endvidere modtaget et påbud om at forbedre protokolleringen af bestyrelsesmøderne i bestyrelsens forhandlingsprotokol, så det klart fremgår heraf, hvorvidt bestyrelsen har truffet beslutning om emner, der er til beslutning, samt at bestyrelsen har forholdt sig til de emner, der er til efterretning eller orientering.³

Finanstilsynet har gennemgået 79 eksponeringer, svarende til 29 pct. af sparekassens samlede udlånsmasse. Syv kunder blev af Finanstilsynet flyttet til en dårligere bonitet. Heraf blev der statueret objektive indikationer for kreditforringelser (OIK) i én kunde, hvilket har medført et yderligere nedskrivningsbehov på 76 t.kr.

Hverken sparekassens risikoansvarlige eller complianceansvarlige udarbejder årligt opdaterede risikovurderinger eller årsplaner. Herudover mangler funktionernes instrukser og forretningsgange flere centrale retningslinjer for udførelsen af arbejdet. Sparekassen har derfor modtaget påbud om at styrke risikostyrings- og compliancefunktionens arbejde ved at tilrette funktionernes instrukser, forretningsgange, risikovurderinger og årsplaner, så de bedre sikrer overblik over alle væsentlige risici, samt at risiciene undersøges regelmæssigt og håndteres korrekt. Da den complianceansvarlige sideløbende med compliancearbejdet også varetager andre ansvarsområder, hvilket medfører øget arbejdspress og risiko for interessekonflikter, skal sparekassen desuden sikre tilstrækkelige ressourcer og uafhængighed i compliancefunktionen.⁴

Finanstilsynet har efter inspektionen opgjort solvensbehovet til 10,1 pct. Solvensbehovet er justeret med 0,25 procentpoint, der skal dække operationelle risici som følge af compliancefunktionens manglende uafhængighed og den medfølgende risiko for interessekonflikter samt øvrige mangler i risikostyrings- og compliancefunktionernes arbejde.

²Jf. ledelsesbekendtgørelsens bilag 1, nr. 3, litra h, jf. ledelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1, samt ledelsesbekendtgørelsens § 6, stk. 3, nr. 2.

³Jf. ledelsesbekendtgørelsens bilag 6, nr. 10, jf. lov om finansiel virksomhed § 74, stk. 3.

⁴Jf. ledelsesbekendtgørelsens § 16, stk. 3 og 4, og ledelsesbekendtgørelsens bilag 7, nr. 2, 4 og 6, jf. ledelsesbekendtgørelsens § 16, stk. 1, samt ledelsesbekendtgørelsens § 17, stk. 4, nr. 1 og 3, § 17, stk. 5, og § 2, stk. 1.